

1. Obiekt

327/1 KAPLICA CMENTARNA p.w. Św. Krzyża

(cment. kat.)

2. Czas powstania

1838 r.

3. Miejscowość

Łomża

4. Adres

Łomża, ul. Mikołaja Kopernika

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo łomżyńskie

gmina miasto Łomża

pow. łomżyński

6. Poprzednie nazwy miejscowości

-

7. Przynależność administracyjna
1 VI 1975

województwo białostockie

powiat Łomża

8. Właściciel i jego adres

Parafia Rzymskokatolicka p.w.
Michała Archanioła i Jana
Chrzcziciela w Łomży,
ul. Dworna

9. Użytkownik i jego adres

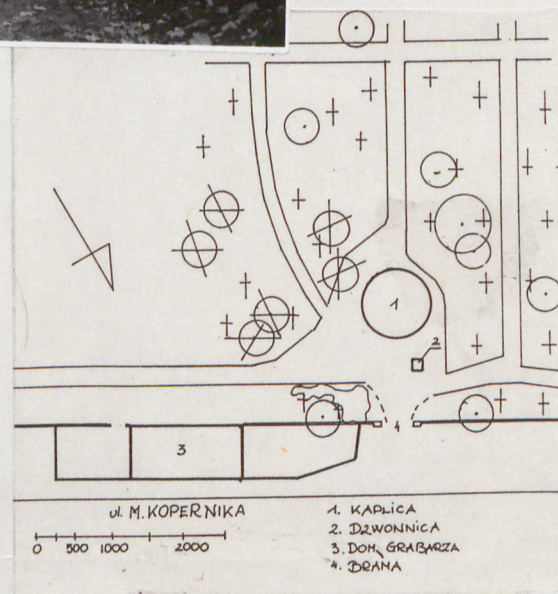
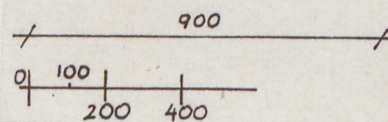
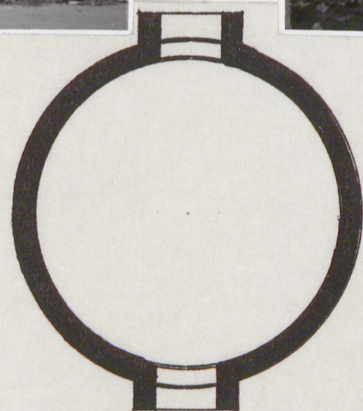
j.w.

10. Rejestr zabytków

dec. 282 z 19.03.1987
Nr A-243 data 1987-05-14

211

26.11.1985

ul. M. KOPERNIKA
0 500 1000 2000

1. KAPLICA
2. DZWONNICA
3. DOM GRABARZA
4. DRAMA

12. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu.

Kaplica usytuowana w zespole cmentarzy przy ul. Mikołaja Kopernika (d. Św. Mikołaja), w najstarszej części cmentarza parafialnego, rzymskokatolickiego, wytyczonej wraz z cmentarzem ewangelickim w 1801 r. Wzniesiona w 1838 r. z fundacji Mateusza Śmiarowskiego, jako kaplica grobowa dla żony Wincenty Ludwika z Rupińskich Śmiarowskiej i jej dzieci. W 1839 r. przekazana przez fundatora miastu, jako cmentarna, w miejsce zrujnowanej, drewnianej kaplicy p.w. Św. Rocha (rozebranej w 1840). Początkowo pod wezwaniem Św. Wincentego, potem Św. Krzyża. Klasycystyczna, autor projektu nieznany. Obok dzwonnica cmentarna z 1866 r.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wy. oszazenie, instalacje)

SYTUACJA: w pn.-zach. części cmentarza rzymskokatolickiego, od strony ulicy Kopernika, z której na cmentarz prowadzi jednoosiowa brama (najstarsza), obecnie nieużytkowana. Obok dzwonnica i dom grabarza. Na zach. dawny cmentarz ewangelicki (obecnie włączony do cmentarza parafialnego) i d. cmentarz prawosławny (ob. komunalny).

MATERIAŁ, KONSTRUKCJA, TECHNIKA: murowana z cegły, tynkowana, przekryta spłaszczoną, ceglana kopułą, krytą blachą. Sklepienie odcinkowe, nad kryptą, wyżej ślepa kopuła. Posadzka ceramiczna. Okna zamknięte półkoliście, dwuskrzydłowe, wielokwaterowe, ramy i szczeblinki drewniane, konstrukcja ościeżnicowa. Drzwi dwuskrzydłowe z nadświetlem szklonym, płycinowo-ramowe, opierzone dekoracją z profilowanych litew i płyt z uszakami.

RZUT: na planie koła, jednoprzestrzenna z dwoma wejściami na osi pn.-pd. i usytuowanymi wysoko dwoma oknami na prostopadłej osi wsch.-zach.

BRYŁA: korpus w formie walca z wyodrębnionym, niewielkim uskokiem, cokołem, przekryty płaską kopułą o wywijających się nad belkowaniem okapie, w zwieńczeniu duży krzyż na prostopadłościennym cokoliku. Pod kaplicą krypta dostępna przez wejście od południa.

ELEWACJE: cokol gładki, nieznacznie wysunięty uskokiem, korpus boniowany płytowo, dzielony gzymsem kordonowym o uproszczonym profilowaniu (gładki pas i dwie półeczki), biegnącym na poziomie parapetów okien, w zwieńczeniu uproszczone belkowanie. Okna bez obramień. Fortale drzwi: flankowane przez dwie lizeny zwieńczone dużymi konsolami, podtrzymującymi trójkątny szczyt, poniżej którego tablice inskrypcyjne (fundacyjna nad drzwiami pn. oraz epitafijna nad pd. prowadzącymi do krypty).

<p>14. Kubatura</p> <p>121,5 m³</p>	<p>15. Powierzchnia użytkowa</p> <p>20,5 m²</p>	<p>16. Przeznaczenie pierwotne</p> <p>kaplica grobowa i kaplica cmentarna</p>	<p>17. Urzycowanie obecne</p> <p>kaplica cmentarna i lapidarium</p>
<p>18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja</p>		<p>19. stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)</p> <p>Obiekt zaniedbany.</p> <p>Pokrycie dachu nieszczelne, ubytki w tynku. Stolarka zniszczona. Ściany zawilgocone.</p>	
		<p>20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie</p> <p>Konieczny remont pokrycia, elewacji i stolarki oraz odświeżenie wnętrza. W trakcie ostatnich robót malarskich użyto niewłaściwej farby (emulsyjnej?), która obecnie łuszczy się i odpada. Wskazane tradycyjne przetarcie tynku.</p>	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowania)

24. Uwagi różne

22. Bibliografia

Katalog zabytków sztuki w Polsce, Województwo
Łomżyńskie. Łomża i okolice. T.IX, Zeszyt 1,
Warszawa 1982.

Informator cmentarza zabytkowego w Łomży,
Łomża 1989.

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsca przechowania, sygnatura)

25. Opracował

tekst mgr Irena Iwaniuk, październik 1991 r.

imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki J.W.

imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr J.W.

imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowania negatywów

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
ŁOMŻA	KAPLICA CMENTARNA	ORIENTACJA, ZDJĘCIA

I. IWANIUK

Wkładkę założył:
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów:

OZGraf. Z.P. Ostróda zam. 699 nakł. 23.600

Wzór ODZ 1978 r.

